

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Jílové u Prahy, Komenského 365,
okres Praha-západ**

Komenského 365, 254 01 Jílové u Prahy

Identifikátor školy: 600 053 181

Termín konání orientační inspekce: 20. - 23. květen 2002

Čj.	032 120/02-5101
Signatura	ob4cv105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola s právní subjektivitou. Pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT dne 30. dubna 1996 pod čj. 16847/96-2 s platností od 1. září 1996, ve znění úprav a dodatků schválených dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Kapacita základní školy je 560 žáků, přičemž ke dni inspekce do školy docházelo celkem 470 žáků do 19 tříd. Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 19761/01-21 ze dne 31. srpna 2001 je součástí školy školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk (1. - 5. ročník)

Týdenní časová dotace odpovídá ve všech ročnících prvního stupně učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Nepovinné předměty nebo zájmové útvary se vztahem k českému jazyku nejsou v prvním až pátém ročníku zavedeny. Předložené časově-tematické plány učiva kopírovaly převážně obsah používaných učebnic, některé tyto materiály nezachycovaly učivo všech specifických složek předmětu (např. psaní, čtení a slohový výcvik) nebo nerespektovaly úpravy a dodatky vzdělávacího programu Základní škola. Např. v plánu pro výuku českého jazyka ve třídě III. B je zaznamenána učební látka *zájmena osobní, ukazovací, tázací, záporná a přivlastňovací*, v plánu pro výuku ve třídě V. A je zapsáno učivo *stupňování přídavných jmen, věta hlavní a vedlejší, přivlastek*, které se vyučuje ve vyšším ročníku. Z rozhovorů s vyučujícími a z údajů v třídních knihách vyplynulo, že ve školním roce 20001/2002 bylo nad rámec učebních osnov českého jazyka probráno ve třídě III. B učivo *zájmena osobní, tázací, ukazovací, záporná a přivlastňovací* (37. školní týden), ve třídě IV. A skupiny *bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně* (5. školní týden), ve třídě V. A *přísudek jmenný* (12. školní týden), *stupňování přídavných jmen* (30. a 31. školní týden), *druhy číslovek a skloňování číslovek* (35., 36. a 37. školní týden). Bezprostřední příprava vyučujících byla celkově průměrná, plánování stavby většiny sledovaných hodin mělo rezervy z hlediska využívání didaktické techniky a cílené průběžné motivace, chybělo zaměření na aktivní učební proces.

Výuka českého jazyka v prvním až pátém ročníku je přidělena jedenácti vyučujícím, z nichž jen jedna učitelka nemá příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Vyučovalo se v kmenových třídách, jejichž vybavení a úprava jsou z hlediska podnětnosti pro výuku českého jazyka celkově průměrné. Materiální zajištění předmětu má pouze vyhovující úroveň, převažují starší textové pomůcky; didaktická technika byla zařazena pouze v jedné hodině. Při výuce žáci používali učebnice, pracovní sešity, listy a různé kartičky, měli možnost se seznámit s publikacemi z umělecké literatury, někteří vyučující měli připravené záznamy na tabuli. V oblasti dodržování psychohygienických zásad byly ve sledovaných hodinách zaznamenány dílčí nedostatky (výuka zasahovala do přestávky, relaxační prvky byly zařazovány jen ojediněle, méně bylo dbáno na správné sezení žáků při psaní, v několika případech vyučující zapomínali na včasné větrání učeben).

Vyučující ve sledovaných hodinách uplatňovali převážně frontální způsob výuky (především výklad, řízený rozhovor, četba, nácvik psaní, samostatné nebo společné práce s učebnicí popř. pracovním sešitem apod.). Opakování a procvičování učební látky probíhalo frontálně, vyučující vedli žáky k aplikaci učiva a dbali na zpětnou vazbu. Některé hodiny byly svými

jednotvárnými činnostmi a chybějící dynamičností pro žáky málo podnětné. Uplatnění aktivizujících prvků ve výuce např. skupinová práce žáků, činnostní pojetí výuky čtení a literární výchovy, herní prvky, učení prožitkem,...) bylo zaznamenáno jen ve dvou hodinách. V jedné hodině byla vhodně využita hudební nahrávka. Individuální přístup k žákům byl pozorován jen v některých hodinách. Rezervy byly v diferenciaci – kvalitativně rozdílné úlohy byly zadávány pouze ojedinele. Celkové shrnutí učiva v závěru hodiny bylo opomíjeno, proběhlo pouze v necelé třetině sledovaných vyučovacích jednotek.

Úroveň vstupní motivace byla rozdílná; měla formu seznámení s programem hodiny nebo řízeného rozhovoru, v jednom případě byla využita hádanka, ve dvou vyučovacích jednotkách byly úvodní motivační metody opomenuty. Během výuky byli žáci převážně motivováni obsahem používaných textů, ve dvou případech byli aktivizováni plněním zajímavých úkolů, celkově byly vhodně uplatňovány mezipředmětové vztahy (prvouka, výtvarná výchova). Za svou práci byli žáci hodnoceni slovní pochvalou, známkou nebo body. Frekvence klasifikace v žákovských knížkách a záznamnicích je přiměřená, méně často jsou známkou hodnoceny výkony žáků v psaní a ve slohovém výcviku; objevují se známky se znaménky mínus a demotivující poznámky. Vyučující nevěnovali odpovídající pozornost celkovému hodnocení v závěrečné fázi výuky, proběhlo pouze v jedné sledované hodině.

Žáci většinou dodržovali pravidla kulturního jednání a chování, pouze jedenkrát bylo zaznamenáno, že nemají dostatečně utvrzené návyky z oblasti společenského vystupování. Ve dvou hodinách byl patrný autoritativní přístup vyučujících k žákům. V jednom případě byli žáci při práci ve skupinách vedeni ke spolupráci a ohleduplnosti. Vyučující dbali na rozvoj komunikativních dovedností žáků, menší pozornost věnovali svému mluvnímu projevu; především u dvou učitelek se v jejich vyjadřování často objevovaly nespisovné prvky. Jedna vyučující využívala nepřiměřeně svůj hlasový fond.

Vzhledem k nedostatkům v časově-tematických plánech a v plnění osnov byly plánování a příprava celkově hodnoceny jako pouze vyhovující. Materiální podmínky byly pouze vyhovující, psychohygienické podmínky byly průměrné, personální podmínky byly celkově velmi dobré. Organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly celkově průměrné. Celkově byla výuka českého jazyka hodnocena jako průměrná.

Český jazyk (6. - 9. ročník)

Týdenní hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu. Členění českého jazyka na jednotlivé části (literární výchova, jazyková a slohová výuka) je v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu. Osnovy jsou dodržovány. Příprava na jednotlivé hodiny měla průměrnou úroveň. Učitelky zpracovaly časově-tematické plány, jejichž úroveň je rozdílná.

Na druhém stupni vyučují český jazyk celkem tři učitelky. Všechny mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku českého jazyka na druhém stupni základní školy. Sledované hodiny probíhaly ve dvou učebnách, kam se žáci na výuku stěhovali. Jedna z těchto učeben byla upravena jako pracovní zeměpisu, druhá jako pracovní českého jazyka. Tomuto určení odpovídala i výzdoba. V jedné z nich byl umístěn zpětný projektor. Třídy jsou zařízeny starším nábytkem, jejich vybavení je na průměrné úrovni. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno ani v jednom případě využití didaktické techniky, rovněž nebylo využito počítačového vybavení, které má škola k dispozici. Žáci pracovali zejména s namnoženými pracovními listy a doplňujícími příručkami.

Učitelky obvykle navazovaly na předchozí znalosti a dovednosti žáků. Základní a převažující formou práce ve většině sledovaných hodin byla práce frontální, jejíž využívání v průběhu celé

vyučovací hodiny bylo značně neefektivní (připravené pracovní listy nebyly využity pro samostatnou práci, ale pracovalo se s nimi rovněž frontálně). Pouze ojediněle bylo využito samostatné práce, skupinová práce nebyla zaznamenána vůbec. Opakujícím se nedostatkem ve sledovaných hodinách byla absence závěru hodin. Značná část hodin nebyla logicky ukončena, nebylo provedeno shrnutí a zhodnocení probíraného učiva. Efektivita výuky byla limitována použitými formami a metodami práce, a byla proto v různých hodinách na různé úrovni.

Motivace byla využívána zejména ve své vstupní podobě, průběžná motivace se objevovala jen ojediněle. Klasifikace ani zkoušení na známku nebylo zaznamenáno vůbec. Učitelky se snažily hodnotit žáky verbálně ihned po výkonu v průběhu celé hodiny. Nejčastěji byly vytýkány chyby, což mělo spíše demotivující účinek. Pozitivní hodnocení často chybělo, právě tak jako zhodnocení výkonů žáků v závěru hodiny (individuální i třídy jako celku).

V komunikativních dovednostech žáků se opět odrážela různá míra požadavků učitelek na formální i obsahovou stránku odpovědí. Většinou žáci odpovídali jedním slovem, nejčastěji pouze dodržovali rutinně naučené postupy, mnohdy bez hlubšího porozumění problému. Úroveň grafického projevu žáků prvního stupně byla většinou průměrná. Žáci byli až na výjimky ukázněni, spíše pasivní. Tím, že přestali aktivně pracovat, dávali občas najevo, že je monotónní frontální práce nezaujala.

Ve všech sledovaných jevech byla četnost kladů a nedostatků zhruba v rovnováze. Celkově je výuka předmětu český jazyk hodnocena jako průměrná.

Matematika (1. - 5. ročník)

Předepsaná časová dotace předmětu je dodržena ve všech třídách. Učební osnovy jsou plněny, ale některé zápisy v třídních knihách nasvědčují tomu, že byla také probrána některá dílčí rozšiřující témata. Dlouhodobé plánování (předložené časově-tematické plány) se prioritně řídí učebnicí. Aktuální příprava na sledované vyučovací hodiny byla převážně pečlivá, velmi dobrá po obsahové stránce, méně promyšlená z hlediska forem a metod práce.

Pouze v jedné ze tříd vyučuje nekvalifikovaná učitelka. V kvalitě výuky ve zhlédnuté hodině se tento fakt negativně neprojevil. Dva učitelé – speciální pedagogové – jsou začínajícími učiteli, kteří učí první rok.

Vyučování probíhá v kmenových třídách se standardním vybavením, prostorově vyhovujících. V některých třídách jsou netradičně uspořádány lavice a vytvořeny kouty s kobercem, toto uspořádání není samoúčelné, bylo při výuce využíváno. V některých třídách slouží již zastaralý a značně opotřebovaný nábytek. Výzdoba jednotlivých tříd se lišila, někde byla funkční a esteticky působivá, jinde pouze formální. V malé míře učitelé užívali názorné pomůcky. V žádné z hodin nepoužili moderní didaktickou techniku. Pro žáky připravili pouze tradiční pomůcky typu namnožených pracovních listů, připravených obrázků, zápisů, procvičovacích cvičení na tabulích.

Předmět je vhodně umístěn do rozvrhu hodin. Tempo výuky bylo zpravidla jednotné pro všechny žáky, jen v menším počtu hodin byla zřetelná snaha učitele výuku více individualizovat, zajistit přiměřenou zátěž pro nadané a rychlejší i slabší či pomalejší žáky. V žádné z hodin nebyla zařazena pohybová relaxace. Zejména učitelé s kratší praxí nedovedli vždy vhodnou formou zareagovat na aktuální situaci ve třídě, úzkostlivě se snažili naplnit svůj připravený program.

Všechny zhlédnuté vyučovací hodiny učitelé věnovali opakování a procvičování probrané látky. Učitelé se žáky nejčastěji pracovali frontálně a bez vnitřní diferenciací. Verbálně opakovali terminologii, písemně či pamětně nacvičovali spoje a algoritmy početních výkonů,

vedli žáky k aplikování známých postupů v různých úlohách, včetně úloh slovních. Pouze ve dvou hodinách měla práce žáků skutečně činnostní charakter. Samostatná práce byla nejčastěji individuální prací písemnou. Minimální zastoupení mělo kooperativní učení. Věcné nedostatky nebyly zaznamenány. Někteří učitelé měli problémy s dodržováním správné terminologie a matematické symboliky.

Jen malou pozornost učitelé věnovali záměrné motivaci v úvodu i v průběhu vyučovací hodiny. Na řádné ukončení vyučovací hodiny si ponechávali málo času a většinou k němu nedošlo. Užívané slovní hodnocení v průběhu výuky bylo zpravidla pochvalou. Často však učitelé také vytýkali chyby, ale dále s nimi nepracovali. V některých třídách byli do hodnocení či sebehodnocení zapojeni i žáci. V žákovských knížkách žáků je dostatečné množství známek z matematiky, nejčastěji se zkouší písemnou formou.

Vztahy mezi učiteli a žáky se v jednotlivých třídách poměrně významně lišily. V některých třídách bylo velmi příjemné a vstřícné pracovní klima bez stresu, nechyběly radost, úsměv, humor a vtip. V některých třídách se výuka odehrávala spíše v napjaté atmosféře, děti se sice snažily vyhovět požadavkům učitelů, ale chyběly výraznější projevy citového prožitku, souznění mezi žákem a učitelem.

Výuka matematiky na prvním stupni má průměrnou úroveň. V souhrnném vyhodnocení jednotlivých sledovaných jevů převažují negativní poznatky zejména v oblasti motivace, interakce a komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem. Ostatní sledované jevy byly hodnoceny jako průměrné.

Matematika (6. - 9. ročník)

Týdenní hodinová dotace odpovídala učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Probíraná témata a jejich členění do jednotlivých ročníků bylo v souladu s učebními osnovami. Porovnáním vypracovaných časově-tematických plánů nebyla zjištěna obsahová duplicita učiva, návaznost mezi ročníky byla zřetelná. Bezprostřední příprava na výuku vycházela ze stanovených cílů a ve většině případů zohledňovala aktuální složení třídních kolektivů žáků.

Matematiku na druhém stupni vyučují tři učitelky, z nichž jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala v učebně matematiky a v pracovních učebnicích pro matematiku a cizí jazyk. Prostředí obou učeben bylo pro žáky didakticky podnětné. Ve všech hodinách žáci pracovali s platnými učebnicemi a učebními texty. Pravidelně učitelky používaly názorné pomůcky. Didaktická technika, která byla v učebních zabudována, nebyla využita. Zařazení předmětu v rozvrhu (zejména v 6. ročníku na čtvrtou a pátou vyučovací hodinu) neodpovídalo jeho charakteru a nárokům na duševní práci žáků. Dostatečná pozornost nebyla věnována ani relaxačním činnostem a střídání pracovního tempa.

Struktura hodin většinou odpovídala stanoveným výukovým cílům. Výběr a množství informací byly přiměřené věku a možnostem žáků. Vyučování bylo vedeno převážně frontálním způsobem, zpravidla se střídala společná práce s prací samostatnou. Nové učivo bylo vyvozováno na základě názoru a dialogu učitelky se žáky. Učitelky vedly žáky k zobecňování nových poznatků, ale při výkladu a vyvozování měly zpravidla dominantní roli. Dostatečný prostor v hodinách byl věnován procvičování, až na jeden případ (skupinová práce) učivo nebylo diferencováno a žáci pracovali ve stejném tempu. Účelně bylo využíváno práce s učebnicí. Domácí úkoly byly zadávány promyšleně, cílevědomě. Organizační pokyny pedagogů byly jasné, srozumitelné. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Hodiny byly zpravidla přetáženy do přestávky a tak závěrečné shrnutí učiva a pokyny vyučujících postrádaly na efektivitě.

Při výuce byla uplatňována průběžná motivace povzbuzením, navozením životních zkušeností a pozitivním hodnocením. Vstupní motivaci učitelé opomíjeli. Motivační charakter mělo v některých hodinách také průběžné vyhodnocování výsledků učení. Opakování a zkoušení navazovalo na probrané učivo, otázky a příklady byly zaměřeny na jeho pamětní zvládnutí a aplikaci. V závěru většiny hodin nebylo provedeno zhodnocení žákovských výkonů.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla zpravidla založena na respektování předem dohodnutých pravidel. V hodinách nebyly cíleně rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků. Monotonnost některých hodin vedla k zpravidla částečné nepozornosti žáků se slabšími výsledky ve výuce.

Plánování a příprava výuky mělo velmi dobrou úroveň. Psychohygienické a materiální podmínky výuky, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace v hodinách byly průměrné. Organizace, metody a formy práce byly spíše nadprůměrné. Celkově byla ve výuce matematiky v 6. - 9. ročníku pozitivní a negativní v rovnováze.

Občanská výchova

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Občanská výchova je vyučována v rozsahu jedné hodiny týdně. Odchytky v plnění osnov nebyly zaznamenány. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Bezprostřední příprava na výuku byla zodpovědná, učitelka byla na hodiny připravena zejména po stránce obsahu hodin. Méně péče bylo věnováno přípravě dalších forem a metod práce a zejména přípravě didaktické techniky.

Občanskou výchovu ve škole vyučuje jediná učitelka. Má úplnou odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu.

Všechny sledované hodiny probíhaly v učebnách, ve kterých je vyučován i český jazyk. Třídy jsou prostorné, dostatečně osvětlené a větrané. Škola má k dispozici i počítačovou pracovnu. Ve sledovaných hodinách však učitelka žádnou didaktickou techniku (včetně počítačů) nepoužila.

Struktura sledovaných hodin zpravidla odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Organizační pokyny byly srozumitelné a přiměřené. V hodinách ale chyběl závěr, shrnutí probíraného tématu a zpětná vazba. Rovněž použité vyučovací metody byly jednotvárné. Ve všech sledovaných hodinách bylo využíváno především frontální práce, která byla doplňována pouze řízeným rozhovorem. V žádné ze sledovaných hodin nebyly zaznamenány kooperativní formy práce. Učitelka málo využívala samostatné práce žáků a málo je zapojovala do činností. Prostor pro samostatné aktivní učení byl vzhledem k použitým metodám jen velmi malý. Učivo bylo prezentováno věcně správně.

Motivace byla využívána především v úvodní části hodiny, průběžně jen málo. Učitelka se snažila aktualizovat výuku v návaznosti na životních zkušeností žáků. Převládalo verbální hodnocení, zpravidla kladné. Klasifikace známkou nebyla zaznamenána. Na konci většiny sledovaných hodin chybělo (kromě shrnutí obsahu hodiny) vyhodnocení práce (individuální i třídy jako celku). V žádné ze sledovaných hodin nebylo žákům umožněno hodnotit práci svých spolužáků nebo práci vlastní.

Zásadní problémy s kázní a chováním žáků zaznamenány nebyly. Žáci s učitelkou komunikovali otevřeně a s důvěrou. Komunikativní schopnosti byly rozvíjeny zejména prostřednictvím řízeného rozhovoru.

Plánování a příprava sledované výuky byly na průměrné úrovni. Personální podmínky pro výuku občanské výchovy jsou vynikající, materiální a psychohygienické podmínky jsou

průměrné. Celkově podmínky pro výuku vykazují pozitivní a negativní zjištění v rovnováze. Organizace, formy a metody práce byly hodnoceny jako průměrné. Rovněž průměrné bylo i hodnocení jevů motivace a hodnocení a interakce a komunikace. Celkově byla výuka občanské výchovy hodnocena jako průměrná.

Blok základů společenských a přírodovědných věd (prvouka, vlastivěda, přírodověda)

Časová dotace jednotlivých předmětů tohoto bloku je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Zjištěné nedostatky v plnění učebních osnov se týkají doplňkového kurzu *výchovy ke zdraví*, který má být začleněn do hodin přírodovědy a vlastivědy čtvrtého a pátého ročníku v předepsaném rozsahu 40 hodin. Zápisy v třídních knihách IV. B třídy ze školního roku 1999/2000, V. B třídy ze školního roku 2000/2001 i v letošních třídních knihách IV. a V. tříd se problematiky dotýkají pouze okrajově a neprokazují, že jsou osnovy kurzu zcela plněny. Časově-tematické plány přírodovědy a vlastivědy zpracované jednotlivými učiteli se dotýkají osnov kurzu jen velmi obecně. Aktuální příprava na sledované hodiny byla – až na jednu vyučovací hodinu – velmi dobrá, v jedné hodině byla poznamenána nezkušeností začínajícího učitele a nebyla zejména dostatečně připravená po stránce materiální.

Personální zajištění výuky již bylo popsáno výše (viz např. kapitola **Matematika 1. - 5. ročník**). V práci jednoho ze začínajících učitelů byly zaznamenány nedostatky, které vyplývají z malé zkušenosti.

Ve sledovaných hodinách byly využity obrazové názorné pomůcky a některé informativní pomůcky. Pro žáky byly připraveny namnožené pracovní listy. Didaktickou techniku využila pouze jedna z učitelek.

V účinnosti použitých forem a metod výuky byly v jednotlivých třídách významné rozdíly a při hodnocení úrovně byla využita téměř celá hodnotící škála (velmi dobré až nevyhovující hodnocení). Převažovala frontální práce. Ve dvou hodinách žáci pracovali na společných úkolech ve skupinách. Prostor pro samostatné a aktivní učení byl vytvořen pouze v malém vzorku zhlédnutých hodin. V jedné ze zhlédnutých hodin byly porušovány i základní didaktické zásady.

Slabým místem sledované výuky byla úroveň motivace. Úvodní motivace byla často zaměněna za prosté oznámení cíle, průběžně bylo využíváno pouze zkušeností žáků z jejich denního života. Také často chybělo průběžné hodnocení. Četnost známek v žákovských knížkách je sice přiměřená, ale téměř výhradně byly získány klasifikací písemných zkoušek.

V navštívených třídách žáci respektovali dohodnutá pravidla školního řádu. S učiteli spolupracovali, jen v některých třídách byli při výuce vnitřně aktivní. Jen málokdy byl vytvořen prostor pro diskusi.

Ve všech sledovaných jevech byla četnost pozitivních a negativních zjištění zhruba v rovnováze. Proto byla celkově úroveň výuky bloku předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda hodnocena jako průměrná.

Přírodopis, chemie, fyzika, zeměpis (blok předmětů)

Časová dotace této skupiny předmětů je v souladu s učebním plánem. Obsah probíraného učiva naplňoval učební osnovy. Stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Hodiny byly připraveny promyšleně.

Výuka chemie a fyziky probíhala v odborné pracovně, hodiny přírodopisu v podnětně vybavené

kmenové učebně, kde měli žáci k dispozici volně dostupné přírodniny i studijní materiály. Hodiny zeměpisu probíhaly v učebně, kde úroveň výzdoby a vybavení nebyla podnětná pro uvedený předmět. Didaktická technika je zpravidla bez složité přípravy pohotově k dispozici v kterékoli části hodiny; v řadě hodin byla i používána.

Přírodopis ve všech ročnících vyučuje učitelka odborně a pedagogicky způsobilá, chemii ve všech ročnících vyučují dvě učitelky rovněž s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Zeměpis ve škole vyučují tři učitelé, dva mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro jeho výuku, jeden je bez odborné a pedagogické způsobilosti, fyzika je ve všech ročnících vyučována učitelkou, která má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku jiných předmětů, což však nemělo negativní vliv na kvalitu výuky.

Vyučovací hodiny byly členěny v souladu s psychohygienickými zásadami, tempo výuky bylo stanoveno podle aktuálního stavu třídy. V průběhu výuky byla pouze v některých hodinách podpořena průběžná relaxace změnou pracovních činností.

Ve sledovaných hodinách byli žáci seznámeni s jejich strukturou a cíli, vyučovací cíle byly přiměřené věku žáků. Ve většině předmětů byly využívány vedle klasických metod výkladu a rozhovoru, metody založené na skupinové práci žáků. Jejich nedílnou součástí byly pokusy, s vyhodnocováním a interpretací takto získaných poznatků. Výrazným prvkem výuky chemie bylo vyvozování závěrů z pokusů a jejich uvádění do širších souvislostí s praktickým využitím. Organizační pokyny byly zřetelně formulované. Návaznost učiva byla zajištěna především opakováním. Věcný a odborně správný výklad směřoval k naplnění stanoveného cíle hodiny. Pro větší názornost vyučující využívali učební pomůcky (přírodniny, modely, vzorky chemikálií, mapy, obrázky atd.). Efektivitu zhlédnutých hodin přírodopisu zvyšovaly žákovské pokusy (*důkaz některých přírodních látek*), sledování a rozbor předložených přírodnin. V hodinách přírodopisu byl také kladen důraz na druhové určení rostlin.

Žáci byli motivováni úvodním seznámením s náplní hodin, v některých předmětech pochvalou za úspěšné odpovědi, možností uplatňovat vlastní zkušenosti a dále také i vhodně zvolenými pracovními postupy. V závěru hodin nebylo zpravidla provedeno hodnocení (sebehodnocení) výkonu žáků a ocenění snahy jednotlivců nebo pracovních skupin.

Patříčná pozornost však nebyla věnována rozvoji komunikativních dovedností žáků, kteří se vyjadřovali většinou heslovitě a jednoslovně. Užití některých frontálních metod výuky omezovalo žáky v rozvoji komunikativních schopností a v možnosti vyjádřit vlastní názor. Svoji pozorností žáci projevovali pozitivní vztah k výuce a důvěru k vyučujícím. Úkoly vyučující zadávali jasně, srozumitelně, navodili atmosféru podnikavé spolupráce. Osobnost žáků byla respektována.

Plánování, příprava a podmínky výuky byly velmi dobré, rovněž organizace, formy a metody výuky. Pozitiva a negativa byla v rovnováze v oblasti psychohygienických podmínek, motivace a hodnocení. Oblast interakce a komunikace byla velmi dobrá. Výuka skupiny předmětů přírodopis, chemie, fyzika, zeměpis byla hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Práce s počítačem

Předmět je vyučován jako součást pracovních činností v 6. - 8. ročníku s jednohodinovou týdenní časovou dotací a jako volitelný pro žáky 9. ročníku s dvouhodinovou dotací. Stručné tematické plány učiva vycházejí z požadavků učebních osnov, s přihlédnutím k vybavení školy počítačovou technikou. Do plánů učitelé zařadili témata věnovaná práci se soubory a disketou,

s textovým editorem, s tabulkami, grafy, s výukovými programy apod. Prioritou je praktická výuka práce s počítačem. Učivo, probírané ve zhlédnutých vyučovacích hodinách, odpovídalo stanoveným cílům.

Práce s počítačem jsou vyučovány ve dvou učebnách. Jedna z nich je vybavena 12 počítači Apple (zapojených do sítě) a slouží hlavně pro práci s výukovými programy. Druhá je vybavena 10 PC Primo, které slouží uživatelům především k zvládnutí softwarového vybavení PC a k vyhledávání informací. Tato pracovna je prostorově malá, se špatnými tepelnými podmínkami. Z hlediska psychohygieny je výhodou, že žáci pracují v menších skupinách. Předmět vyučují dvě učitelky matematiky.

Sledované hodiny byly připravené, efektivní a odborně vedené. Jejich úvodní teoretické části byly stručné, pro žáky srozumitelné. Rozdělení tříd na skupiny umožňuje téměř všem žákům pracovat s počítačem samostatně. Výuka byla zaměřena na praktickou práci s textovým editorem a tabulkovým editorem. Především žáci devátého ročníku prokázali dobré znalosti v ovládnutí počítače, samozřejmostí bylo úspěšné uložení souborů do jednotlivých adresářů, kopírování souborů na diskety a pevný disk i vlastní vytisknutí vytvořeného dokumentu. Mladší žáci řešili při nácviu úlohy z matematiky např. z programu *Geometry CS*. Starší žáci zpracovávali praktické úlohy ze statistiky.

Při výuce byli žáci motivováni vlastní prací s počítačem a kladným hodnocením ze strany vyučujících. Pracovali samostatně, svědomitě plnili stanovené úkoly. V případě nutnosti měli možnost kooperovat a určovat si vlastní pracovní tempo. V průběhu praktické části učitelé kontrolovali jejich práci a případně opravovali chybné postupy. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň.

Plánování a příprava výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace byly hodnoceny jako velmi dobré. Podmínky výuky jsou nadprůměrné. Celkově má výuka předmětu velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkově byla kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Poznámka:

V této kapitole jsou hodnoceny systémové a organizační podmínky vzdělávacího procesu, které souvisejí s řízením jeho kvality.

Plánování

Ke konkurznímu řízení na počátku školního roku 2000/2001 vypracoval současný ředitel svou vlastní představu koncepce řízení základní školy. Koncepčnímu materiálu předcházelo jen základní seznámení s podmínkami školy. Sliboval proto některé - jak se v současnosti ukazuje - méně reálné cíle, které předpokládaly větší přísun finančních prostředků a změnu personálních podmínek, obojí bylo podmíněno úzkou součinností se zřizovatelem.

Do funkce byl ředitel jmenován k 1. říjnu 2000. Svou stávající zástupkyni jmenoval 1. listopadu 2000. Zbytek školního roku 2000/2001 oba věnovali analýze skutečného stavu a navázali kontakty se zřizovatelem a radou školy.

Na základě ročního sledování činnosti a provozu školy vznikl materiál, poskytnutý inspektorům

v písemné podobě pod názvem *Plán rozvoje školy na léta 2001 - 2004* (ředitel, bez data vydání). Tato koncepce rozvoje se zabývá personálními podmínkami, rozvojem vzdělávacího programu (zaměření se týká zejména výuky cizích jazyků a informatiky), ale také postupnými kroky pro opravy a údržbu školních budov a přilehlých pozemků a pro inovaci vybavení. Tyto plány počítají s vydatnou pomocí obce (ředitel požaduje byty pro učitele, osobně se angažoval na zpracování projektu na dostavbu části budovy, v níž by bylo možné byty vybudovat, nutná je spoluúčast obce také na opravách a budování sportovního areálu, přestože by ředitel chtěl získat část finančních prostředků prostřednictvím grantového projektu).

Pro letošní školní rok vypracovalo vedení *Rámcový plán školy*. Obsahuje dvě části. Obecnou, v níž jsou jmenovány základní úkoly v oblasti vzdělávání a výchovy, a přehled konkrétních akcí (do jednotlivých měsíců školního roku jsou rozloženy plánované akce a jejich personální zajištění). Úroveň tohoto plánu je průměrná, zejména chybí návaznost na kontrolní mechanismy. S tímto plánem byla pedagogická rada seznámena na počátku školního roku. Na tvorbě některých příloh se podíleli další učitelé. Jedná se zejména o plán výchovné poradkyně a plány metodických orgánů. Jejich úroveň je velmi rozdílná, některé jsou formální. Měsíčně jsou úkoly aktuálně doplňovány, je vytvořen měsíční plán činností, který je každý týden znovu upřesňován při provozní poradě.

V letošním školním roce výuka probíhá podle výše uvedených učebních dokumentů. Učební plány vzdělávacího programu jsou dodrženy. Základní vzdělávací program je doplněn volitelnými a nepovinnými předměty. Jejich počet je vzhledem k podmínkám školy přiměřený. Letos je vytvořeno celkem 14 skupin žáků, kteří některý z nabízených předmětů navštěvují (čtyři skupiny - sportovní hry, tři skupiny - užité výtvarné činnosti, po dvou skupinách – technické činnosti, přírodovědné semináře, reedukace poruch učení, jedna skupina – výuka ruského jazyka).

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy byly hodnoceny jako průměrné.

Organizování

Ředitel dokončuje svůj druhý školní rok v této funkci. Část dále popisovaných dokumentů vznikla ještě v době působení předchozí ředitelky a současný ředitel pouze potvrdil jejich platnost a připravuje jejich nové vydání na základě zkušeností z práce v průběhu tohoto školního roku. Část dokumentů už připravil sám.

Vzhledem ke své velikosti má škola postačující jednoduchou organizační strukturu (první a druhý stupeň, školní družina, školní jídelna) a jednoduché vedení – ředitel, jedna zástupkyně, vedoucí vychovatelka školní družiny a vedoucí školní jídelny. Vnitřní organizace se řídí především dokumentem s názvem *Organizační řád*. Písemně jsou stanoveny kompetence a pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců školy.

Poradními orgány ředitele školy jsou kromě pedagogické rady ještě metodické sdružení pro první stupeň a na druhém stupni předmětové komise. Pedagogická rada se pravidelně schází, o jejím jednání jsou vedeny zápisy. Ve škole také funguje tzv. senát, který je tvořen ze dvou zástupců žáků z každé třídy druhého stupně. Senát vznikl již v době působení předchozí ředitelky a v současné době není ředitelem školy příliš využíván.

Rozvrh hodin ve třídě I. B je v rozporu s obecně závazným právním předpisem, protože ve dvou dnech týdne mají žáci této třídy pět vyučovacích hodin v jednom sledu. Jinak je organizace vyučování bez nedostatků.

Zastupování chybějících učitelů je organizováno prostřednictvím tzv. pohotovostí, s využitím učitelů, kteří v daný okamžik nevyučují. Dlouhodobé a opakující se absence učitelů ani ředitele, případně pozdní příchody do hodin nebyly v průběhu inspekce zaznamenány

K žákům školy se informace dostávají prostřednictvím třídních učitelů, různých nástěnek a vývěsek na chodbách školy, rovněž je využíváno tzv. oběžníků. Ředitel učitelům a ostatním pracovníkům školy předává informace zejména prostřednictvím informačního centra - malé místnosti vedle pracovny ekonomky a zástupkyně ředitele (ve škole není klasická sborovna). Kromě toho ředitel organizuje pravidelně jednou týdně provozní poradou, o které jsou rovněž vedeny zápisy. Funkčnost systému je omezena skutečností, že v současné době je učitelský sbor rozdělen do dvou skupin, které spolu nekomunikují.

Je ustavena rada školy. V současné době ale vážne komunikace mezi ředitelem školy a radou školy a mezi ředitelem školy a zřizovatelem. Rada školy požádala písemně Krajský úřad Středočeského kraje o odvolání ředitele školy.

Rodiče jsou informováni i prostřednictvím pravidelných článků v městském zpravodaji (Jílovské noviny). V některých třídách na prvním stupni funguje tzv. skupinová práce s rodiči, kdy se rodiče mohou zúčastnit celého školního dne spolu se svým dítětem.

Na veřejnosti se škola prezentuje různými vystoupeními (Jílovské zpívání apod.). V současné době škola navázala kontakty s Otto Rommel Realschule Holzgerlingen (SRN). Žáci školy jsou úspěšní i v soutěžích a olympiádách (biologická apod.).

Povinná dokumentace školy upravující výchovně-vzdělávací činnosti je vedena v předepsaném rozsahu, s drobnými nedostatky. Ty byly shledány např. v katalogových listech (nedostatky zejména administrativního charakteru).

Rozhodnutí ředitele školy se týkají pouze odkladů školní docházky. Byla vydána v souladu s platnými předpisy, součástí spisu jsou vyjádření kompetentních odborníků (psychologická poradna, lékař apod.).

Škola vydala *Výroční zpráva o činnosti ZŠ Jílové u Prahy ve školním roce 2000/2001*. Zpráva je svým obsahem vypovídající, obsahuje i hodnotící a analytickou část a je proto dobrým autoevaluačním prostředkem ředitele školy.

Úroveň organizování je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je funkční, vážne ale komunikace s částí sboru (část učitelů vykonává jen to, co musí). Styl řízení školy lze označit jako autoritativní.

Všichni pracovníci školy byli prokazatelným způsobem seznámeni se svými povinnostmi a pravomocemi. Zaměstnanci školy mají vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy, ale ne všichni jich v plné míře využívají ku prospěchu školy.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti a další vzdělávání učitelů ponecháno na jejich rozhodnutí, ředitel si nevytvořil nástroje, které by učitele motivovaly k účasti. Dlouhodobě a pravidelně se různých školení a akcí zúčastňují především ředitel, zástupkyně ředitele a ekonomka školy. Pouze sporadicky se na podobné akce vydávají i jiní učitelé. Záměrem ředitele školy je proškolení všech pracovníků v základní úrovni užívání počítačů ve škole.

Pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je zajištěna systémem tzv. uvádějících učitelů (hospitace, metodická pomoc apod.). Začínající a nekvalifikovaní učitelé mají rovněž možnost navštěvovat hodiny svých uvádějících učitelů. Na jejich vedení se osobně podílí zejména zástupkyně ředitele.

Kritéria přidělování osobního ohodnocení a případných mimořádných odměn má ředitel školy vypracována, nezahrnují ale celou škálu důležitých motivačních oblastí (zejména navázání na výsledky kontrolní činnosti, výše uvedené další vzdělávání) a nejsou proto příliš motivující.

Pracovní podmínky pro práci učitelů ve třídách a v kabinetech jsou průměrné. Ve škole není sborovna, jednotliví učitelé jsou rozmístěni do kabinetů podle své odbornosti. Vybavení školy pomůckami, které usnadňují vyučující práci, již bylo popsáno v předcházející části zprávy. Jeho úroveň se v jednotlivých předmětech značně liší v závislosti na finančních možnostech školy a na iniciativě vyučujících při jednání s ředitelem o jejich zakoupení.

Za daných podmínek je celková úroveň vedení a motivování pracovníků průměrná.

Kontrolní mechanismy

Ve škole není vytvořen žádný souborný plán kontrolní činnosti vedení. Na základě rozdělených kompetencí se na kontrole podílí ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí školní jídelny. Neformálně tak je nastíněn systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře školy. Jednoduchou formou byla na počátku školního roku naplánována hospitační činnost.

Vlastní provádění kontrolních činností je ještě stále poznamenáno hledáním správných a funkčních mechanismů. Kontrola probíhá formou hospitací, sledováním práce žáků při hodinách suplovaných ředitelem či zástupkyní, sledovány jsou výsledky soutěží, kontrolují se žákovské písemnosti, žákovské knížky, dokumentace třídních učitelů, užívány jsou vnější evaluační nástroje pro posouzení výsledků učení v devátém ročníku. Kontrola provozu probíhá zejména běžnou prohlídkou a průběžným sledováním kvality práce provozních zaměstnanců.

V loňském školním roce byla zcela nedostačující hospitační činnost, zpětně nebylo možné vysledovat žádné stanovené priority. V letošním školním roce je prováděna kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poměrně často, ředitel nebo jeho zástupkyně hospitovali se zřetelným záměrem posoudit, jsou-li plněny učební osnovy, pracují-li učitelé podle vytvořených časově-tematických plánů a odpovídají-li výsledky učení standardům. Tytéž jevy sledovali v hodinách, v nichž zastupovali za chybějící učitele. Zejména zástupkyně ředitele věnovala pozornost práci začínajících učitelů, opakovaně je navštěvovala a podílela se na jejich metodickém vedení. Výstupem z hospitační činnosti ve škole jsou hospitační záznamy. O hospitacích prováděných ve školní družině nejsou tyto záznamy vedeny. Vedení školy provádí s učiteli rozborů zhlédnutých hodin, učitelé jsou se zápisem prokazatelným způsobem seznamováni. Inspekci sledované rozborů byly prováděny taktně, s cílem pracovníky motivovat, podpořit, případně jim metodicky poradit. Zaznamenané nedostatky byly vytýkány ohleduplně. Při posuzování časově-tematických plánů nebylo vedení důsledné (viz chyby konstatované v první části inspekční zprávy), při kontrole odborné správnosti výuky, vhodnosti volených metod práce v jednotlivých předmětech málo spolupracuje s vedoucími poradních metodických orgánů, také výchovná poradkyně přímou kontrolu plnění doporučených speciálních postupů neprovádí.

Kontrolu dokumentace důsledně provádí zejména zástupkyně ředitele. Z rozborů žákovských písemností a z výsledků vnější evaluace nejsou vyvozována vedením školy taková nápravná opatření, která by mohlo následně kontrolovat a posuzovat jejich účinnost. O kontrole provozu vede ředitel školy stručné záznamy.

Kontrola sice postihuje celou organizační strukturu, rozsah kontrolních činností však není plánován a jejich provádění je spíše operativní. Kvalita dosud vytvořeného systému a účinnost kontrolních mechanismů byly hodnoceny – vzhledem k poměrně krátké době současného vedení ve funkcích - jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrola čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu přidělených Základní škole Jílové u Prahy byla zaměřena účetní období roku 2001.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Škola je zřízena městem Jílové u Prahy. Účetní jednotka hospodaří jako příspěvková organizace nemá povolenou doplňkovou činnost a její součástí je družina a školní jídelna.

V roce 2001 byl škole poskytnut příspěvek na NIV ze státního rozpočtu prostřednictvím Okresního úřadu Praha – západ, referátu školství. Finanční prostředky v kontrolovaném účetním období byly uvolňovány ze státního rozpočtu měsíčně na mzdy a ONIV. Na základě žádosti ředitele byl škole zvýšen objem mzdových prostředků s ohledem na práci s integrovanými žáky. Účelově byly přiděleny prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve sledovaném období škola hospodařila s nulovým hospodářským výsledkem. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech organizace v roce 2001 činil 67%.

Účetnictví je zpracováno na PC a je postupováno podle vnitřních směrnic a platného účetního rozvrhu.

Závazné ukazatele mzdové regulace v oblasti finančních prostředků na platy a OPPP byly zkontrolovány porovnáním výkazu P1-04 s účtem 521 -Mzdy- z hlavní účetní knihy, mzdovou rekapitulací a závaznými ukazateli stanovenými Okresním úřadem Praha - západ. V těchto vyjmenovaných dokumentech nebyl zjištěn rozdíl ve vykazování a nebyly přečerpány předepsané limity.

Prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly správně a v odpovídající výši zaúčtovány v analytické evidenci odděleně od prostředků zřizovatele.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Celé účetnictví včetně mezd v kontrolovaném subjektu zpracovává hospodářka školy. Při kontrole čerpání mzdových prostředků byla provedena:

- kontrola správnosti zařazení do platových tříd u namátkou vybraných zaměstnanců školy, s těmito osobními čísly: 9, 15, 25, 41, 42 a 45. Nebyly shledány žádné závady.
- Kontrola správnosti zařazení do platových stupňů byla provedena u stejných pracovníků zkontrolováním zápočtů praxe. U zaměstnanců s osobními čísly 9 a 15 bylo zjištěno, že nejsou k dispozici doklady o předchozí praxi z doby než se škola stala právním subjektem. Z tohoto důvodu nebylo možné objektivně správnost zápočtu u těchto zaměstnanců zkontrolovat. U ostatních byl zápočet proveden správně.

- Současně s kontrolou dokladů o vzdělání bylo zjištěno, že součástí osobních spisů u zaměstnanců s osobními čísly: 5, 15 a 11 nejsou doklady o bezúhonnosti. Tento nedostatek byl v průběhu kontroly odstraněn doložením čestného prohlášení.
- Hodnocení způsobu stanovení a vyplacení nenárokových složek platu. V kontrolovaném subjektu se osobní příplatky přiznávají podle předem určených kritérií, která jsou přílohou vnitřního platového předpisu. Tato kritéria jsou zveřejněna pro všechny zaměstnance školy v malé sborovně před kanceláří hospodářky.
- Druhou částí nenárokových složek platu jsou odměny. Zdůvodnění všech odměn včetně jejich výše provádí ředitel školy, stejně jako v případě osobních příplatků. Tyto doklady jsou založeny u hospodářky školy ve složce „K VÝPLATĚ“. V této oblasti nebyly shledány žádné závady.
- Při kontrole Dohod o provedení práce a Dohod o pracovní činnosti nebyly shledány žádné faktické ani formální nedostatky.
- Povinný příděl FKSP odpovídá 2% vyplacených mezd. S prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) bylo ve sledovaném období hospodařeno dle Zásad pro tvorbu a čerpání FKSP a rozpočtu .

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Přidělené prostředky ONIV byly z 80% využity na nákup učebních pomůcek, z toho na jednoho žáka připadlo 553 Kč. Zbývající částka byla použita na úhradu nákladů na vzdělávání pracovníků, cestovné a ochranné pomůcky.

Ustanovení obecně závazného předpisu „200 Kč na školní potřeby pro žáky prvních ročníků“ bylo dodrženo

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Ve schváleném rozpočtu na rok 2001 je cca 5% ONIV účelově vyčleněno na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Všechny tyto prostředky byly využity k danému účelu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Ve Výroční zprávě Základní školy Jílové u Prahy za rok 2001 je přiložena zpráva o hospodaření školy. V tomto dokumentu jsou rozepsány příjmy a výdaje organizace k 30. červnu 2001, avšak nejsou přiloženy kopie účetních výkazů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu na NIV a ONIV v roce 2001 nebylo zjištěno neefektivní čerpání vzhledem k účelu jejich poskytnutí.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Ve školní družině (*dále jen ŠD*) je zapsáno v třech oddělení 57 dětí 1. stupně. Vedoucí vychovatelka byla jmenována. Ranní činnost probíhá od 7: 00 do 7: 45 hodin a odpolední činnost od 11: 15 hodin do 16: 30 hodin.

Rámcový plán ŠD navazuje na školní plán. Vychovatelky zpracovávají operativní týdenní plány oddělení. Zásady provozu stanovuje *Řád ŠD*. Jeho ustanovení odpovídají stávajícím podmínkám, v době inspekce byl dodržován. Kontrola činnosti spadá do kompetence zástupkyně ředitele. Jak vyplynulo z rozhovorů, ředitel má o činnosti ŠD přehled, zná její potřeby a problémy. Povinná dokumentace je vedena přehledně a úplně.

Režim dne a program dle přehledů výchovně vzdělávací práce odpovídají požadavkům na činnost ŠD i zásadám psychohygieny. Pitný režim zajišťuje školní jídelna. Stísněné prostorové podmínky zcela nedovolují rozvinout všechny možnosti činností ŠD. Vybavení pomůckami a materiálem je standardní, dětem volně dostupné. Pro svoji činnost ŠD může využívat celý areál školy, včetně tělocvičny.

Byla sledována činnost v ranním a poledním bloku. Při těchto činnostech byly střídány rekreační, odpočinkové i zájmové aktivity, odpovídající potřebám dětí a požadavkům pedagogiky volného času. Převážná část sledované polední náplně družiny byla věnována zájmovým výtvarným činnostem a připraveným hrám přiměřeným věku dětí. Chování dětí bylo přirozené a klidné, děti akceptovaly pokyny vychovatelek. Při práci měli dostatek příležitostí k uplatnění vlastních názorů. V jejich činnosti byly patrné zažitě návyky soužití. Žáci komunikovali bez zábran s vychovatelkami i mezi sebou. Celkově převládaly mezi vychovatelkami a dětmi příjemné vztahy.

Celková úroveň školní družiny je velmi dobrá. V činnosti ŠD byl zaznamenán výrazný pozitivní posun oproti zjištěním poslední inspekce.

Výchovné poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává zkušená vyučující přírodovědných předmětů. Pro výkon funkce má předepsané vzdělání.

Výchovné poradenství je ve škole chápáno jako služba žákům, učitelům a rodičům. Pro styk s těmito stranami má poradkyně stanoveny konzultační hodiny, ale jejich prezentace není dostatečná. Některé informace poradenské problematiky jsou jen na vývěsní tabuli na chodbě školy. Pro výchovné poradenství je vyčleněn samostatný kabinet s průměrným vybavením a materiálním zajištěním. Její činnost je zaměřena především na profesní orientaci vycházejících žáků. V 9. ročníku realizuje v rámci praktických činností projekt Svět práce a Volba povolání. Spolupracuje se speciální pedagožkou na 1. stupni, která má na starost reedukaci žáků s vývojovými poruchami učení a chování. Napomáhá při řešení konfliktního a problémového chování žáků školy. Vybavení učebními pomůckami a učebnicemi pro reedukaci poruch učení je na průměrné úrovni. Počítačové programy pro danou oblast škola nemá k dispozici. Odborná literatura z této oblasti je učitelům k dispozici v malém množství. Výchovná poradkyně si vede písemné záznamy o jednáních s rodiči, žáky i učiteli.

Letos škola vykazuje 12 žáků integrovaných pro zdravotní postižení. Většina z nich je integrována pro problémy spojené s poruchami učení a chování. Všichni mají zpracovány individuální vzdělávací plány zohledňující jejich specifické potíže a je jim poskytována pomoc ve dvou odděleních nápravy vývojových poruch. V osobní dokumentaci žáků není doloženo

vyhodnocení plnění individuálních plánů za minulý školní rok. Při sledované výuce těmto žákům nebyla poskytována individuální péče. Výchovná poradkyně neprovádí kontrolu účinnosti doporučených speciálních metod.

Služby výchovného poradenství byly hodnoceny jako spíše nadprůměrně, úroveň péče o zdravotně postižené v odděleních nápravy poruch na 1. stupni byla hodnocena jako velmi dobrá.

Prevence sociálně patologických jevů

Funkcí koordinátora je pověřena vyučující na 1. stupni. Minimální preventivní program ani podobný projekt nebyl ředitelem předložen. Problematika sociálně patologických jevů není řešena komplexně. Témata, týkající se dané problematiky, jsou probírány pouze v hodinách rodinné výchovy, přírodopisu, praktických činností. Pro rodiče byla uspořádána beseda.

V uplynulém období musel ředitel školy řešit jeden případ žáka, který doma pěstoval a prodával drogy. Situaci vyřešil v souladu s platnou legislativou. Protože se jednalo o činnost, kterou žák neprováděl ve škole, předal celý případ Policii ČR.

Úroveň protidrogové prevence je pouze vyhovující.

Školní jídelna

Kontrola dodržování obecně závazných předpisů byla ve škole provedena jako součást orientační inspekce ve dnech 20. a 21. května 2002.

Charakteristika školní jídelny

Školní jídelna je součástí základní školy. Počet denně vařených jídel odpovídá kapacitě. Přípravuje obědy pro děti a zaměstnance základní školy. Práci ve školní jídelně zajišťuje vedoucí stravování, vedoucí kuchařka a čtyři pracovníce v provozu s celkovým rozsahem šest pracovních úvazků. Aktivity nad rámec školního stravování jídelna nemá.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Stravovací provoz je umístěn v přízemí budovy školy. Je tvořen kuchyní, přílehlou chodbou s přístupem do jídelny, kanceláře vedoucí, skladu potravin, sklepa a šatny. Vybavení zařízení kuchyňskou technologií je na standardní úrovni. Podle finančních možností se zařízení obnovuje (nerezové nádobí, výdejní nahřívací pult). Pečící trouby, které jsou staršího data výroby, již nejsou plně funkční. Zázemí pro personál je vyhovující. Skladové a chladicí prostory jsou na odpovídající úrovni. Organizace provozu je ustanovena provozním řádem, který vykazuje odpovídající náležitosti. Provozní čistota a osobní hygiena jsou dodržovány. Oběd je podáván výdejním oknem přímo do jídelny. V prostorné a světlé jídelně s kapacitou 85 míst se ve stanovené době výdeje děti plynule vystřídají. Ke kontrole přihlášených strávníků slouží karty, které děti při obědě odevzdávají. Rozpis pedagogických dozorů je stanoven a dodržován.

Provozní podmínky jsou průměrné, organizace stravování je zabezpečena velmi dobře. Celkově je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

a) Finanční normy na nákup potravin a poplatky za obědy jsou stanoveny v souladu s obecně platnými právními předpisy. Zaměstnancům školy a důchodcům, kteří před odchodem do důchodu pracovali ve školství je poskytován příspěvek na potraviny z FKSP podle zásad

stanovených vnitřním předpisem školy.

b) Vedoucí jídelny pravidelně provádí propočty průměrné spotřeby vybraných druhů potravin na strážníka a den. Rozborem jídelních lístků bylo zjištěno, že jídla se neopakují, ale jsou málo zařazovány luštěniny, ryby a mléčné výrobky. Výživové dávky u luštěnin, ryb a mléčných výrobků nejsou dodržovány, pohybují se pouze od 20-40 %.

c) Při přípravě stravy se postupuje podle receptur pokrmů pro školní stravování. Ve dnech konání inspekce byly technologické postupy a surovinové normy dodržovány. Převážně byla provedena kontrola hmotnosti masa po tepelné úpravě u všech kategorií strážníků. Teploty pokrmů v době výdeje odpovídaly závaznému právnímu předpisu. Jídlo bylo chutné, podávané v dostatečném množství s možností přídatku.

Výživové dávky nejsou plněny v komoditách luštěnin, ryb a mléčných výrobků. Finanční a surovinové normy jsou dodržovány.

Hodnocení správnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence.

Veškeré administrativní práce v oblasti stravování jsou zpracovávány na počítači. Vedení stravovaných osob a poplatků za stravování je prováděno denně pro jednotlivé věkové kategorie. Čerpání finančních norem je sledováno na výdejce potravin denně, za příslušný kalendářní měsíc a rok. V průběhu roku nedochází k velkým úsporám nebo prohazení peněz strážníků. V závěru kalendářního roku 2001 byl finanční limit na potraviny vyčerpán. Výběr stravného je prováděno hotovostní platbou nebo sporožirem.

Evidence ve školní jídelně je vedena v souladu s obecně platným právním předpisem.

Ochrana člověka za mimořádných situací

Součástí inspekce bylo posouzení, jak škola realizuje Pokyn MŠMT čj. 34 776/98-22 k začlenění problematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacích programů. Příkaz vyučujícím rozpracovat a začlenit tematiku ochrany člověka za mimořádných situací do tematických časových plánů učiva vydala bývalá ředitelka školy v pedagogické radě 15. listopadu 1999. Postupně byly vydány souvisící pokyny, plány a další dokumenty. Rovněž nynější ředitel školy nechal zpracovat a přijal další materiály k ochraně obyvatelstva. K dispozici byly metodické příručky MŠMT k ochraně člověka za mimořádných situací.

V současné době má škola pro zajištění péče v oblasti ochrany obyvatelstva jen minimální materiální podmínky. Kryt ve školní budově je v podstatě nefunkční a slouží jako sklad nábytku. Ochranné masky jsou zčásti zastaralé a jejich použitelnost je vzhledem k počtu žáků problematická. Další vzdělávání učitelů v této oblasti není organizováno. Spolupráce školy se složkami integrovaného záchranného systému prakticky chybí. Návěv evakuace budovy není prováděn.

V předložených záznamech metodických orgánů a v časově-tematických plánech jednotlivých předmětů se sledovaná tematika objevuje spíše výjimečně a podle třídních knih ze školních roků 2000/2001 až 2001/2002 jsou jednotlivé náměty do výuky zařazovány v malé míře, nesystematicky a spíše příležitostně. Žákům devátého ročníku byl zadán dotazník, v němž dosáhli celkově mírně podprůměrného hodnocení.

Realizace výchovy k ochraně obyvatelstva za mimořádných situací neodpovídá svým rozsahem pokynu MŠMT ani učivu rozpracovanému v Příručce MŠMT pro učitele z roku 1999 a celkově byla hodnocena jako nevyhovující.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ZŠ Jílové u Prahy ve školním roce 2000/2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.19761/01-21 ze dne 31. srpna 2001
- Provozní řád
- Řád školy (schválen pedagogickou radou 11. ledna 1999)
- povinná dokumentace ŠD
- Inspekční zpráva ČŠI č.j. 025 332/98-2165 z 18. listopadu 1998
- Inspekční zpráva ČŠI č.j. 020 292/99-2084 ze 14. září 1999
- rozvrh hodin
- kritéria pro stanovení výše osobního hodnocení (bez data)
- zápisy z pedagogických rad
- zápisy z provozních porad
- třídní knihy ze školního roku 2000/2001
- třídní knihy ze školního roku 2001/2002
- třídní výkazy a katalogové listy
- hospitační záznamy inspektorů ČŠI
- stanovy Senátu ZŠ Jílové u Prahy
- časově-tematické plány sledovaných předmětů
- třídní knihy (IV.B – 1999/2000, V.B – 2000/2001)
- podkladová inspekční dokumentace
- *Návrh koncepce rozvoje* (ředitel, bez data vydání)
- *Rámcový plán školy pro školní rok 2001/2002* (ředitel, bez data vydání)
- *Plán rozvoje školy na léta 2001/2002 – 2003/2004* (ředitel, bez data vydání)
- vzorek měsíčních plánů – školní rok 2001/2002
- výkazy o kontrolní a hospitační činnosti ředitele a zástupkyně ředitele (2001/2002)
- pracovní náplně vedoucích pracovníků – rozdělení kompetencí
- zápisy z jednání metodických orgánů
- záznamy o provedených kontrolách – výsledky prověrek a testů
- Kniha úrazů
- Řád školní družiny (k 1. říjnu 2000)
- seznam integrovaných žáků
- osobní spisy zaměstnanců s osobními čísly : 9, 11,15, 25, 41, 42 a 45
- platové výměry zaměstnanců s osobními čísly : 9, 11,15, 25, 41, 42 a 45
- Výkaz S 08 - mzdové rekapitulace za období leden až prosinec roku 2001
- Hlavní kniha účetnictví za období leden až prosinec roku 2001
- Výkaz škol (MŠMT) P1-04 o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí roku 2001

- Vnitřní platový předpis
- dohody o provedení práce uzavřené pro rok 2001
- dohoda o pracovní činnosti uzavřená pro rok 2001
- Rozpis rozpočtu přímých neinvestičních výdajů na rok 2001 k 8. říjnu 2001
- seznam zaměstnanců s osobními čísly
- Výkaz škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. říjnu 2001
- Provozní řád školní jídelny ze dne 1. října 2000
- Sanitační řád ze dne 3. září 2001
- přihlášky ke stravování pro školní rok 2001/2002
- rozvrh dozorů ve školní jídelně pro školní rok 2001/2002.
- Zásady pro tvorbu a čerpání FKSP ze dne 10. ledna 2001
- Zápisy z namátkových kontrol potravin ředitelstvem školy ve školní jídelně ze dne 3. května a 1. listopadu 2001, 12. února a 30. dubna 2002
- jídelní lístky za březen, červen, září a prosinec roku 2001, leden a duben roku 2002
- Výdejky potravin za únor, červen, a listopad roku 2001, leden a duben roku 2002
- Spotřební koš - orientační propočet průměrné spotřeby vybraných druhů potravin na strávnicka a den za rok 2001 a leden - duben roku 2002
- aktuální skladové karty
- Upozornění pro strávnicky ze dne 3. září 2001
- Pracovní náplně vedoucí školní jídelny a vedoucí kuchařky ze dne 5. března 2001
- Pracovní náplně pracovníků v provozu ze dne 1. ledna 1995
- Protokol OHS Praha západ ze dne 7. června 2001
- Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2001
- Rozvaha organizačních složek státu územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 31. prosinci 2001
- Prvotní doklady za rok 2001
- Kolektivní smlouva pro rok 2001
- Zásady hospodaření s FKSP pro rok 2001
- Rozpočet PO pro rok 2001

ZÁVĚR

Předcházející inspekce (komplexní, čj.: 025 332/98-2165 z 18. listopadu 1998 a následná, čj.: 020 292/99-2084 ze 14. září 1999) proběhly ještě před nástupem stávajícího ředitele do funkce.

Aktuální stav většiny sledovaných jevů byl hodnocen stejně nebo lépe. Pozitivní vývoj byl zaznamenán zejména v těchto oblastech:

- a) v oblasti personálního zajištění výuky - zejména s ohledem na věkovou skladbu pedagogického sboru (snížení věkového průměru)*
- b) v některých organizačních a systémových podmínkách*
- c) v činnosti školní družiny*

Průběh vzdělávání:

Průběh vzdělávání byl sledován prostřednictvím celkem 52 hospitací.

Velmi dobře byly hodnoceny předměty: práce s počítačem a blok předmětů zeměpis, fyzika, chemie a přírodopis

Průměrnou úroveň měly předměty: matematika na obou stupních, český jazyk na obou stupních, občanská výchova a blok základů přírodovědných předmětů na prvním stupni.

Na základě těchto zjištění byl průběh vzdělávání celkově hodnocen jako průměrný.

Podmínky vzdělávání:

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy byly hodnoceny jako průměrné. Organizační systém vykazuje pozitiva a negativa přibližně v rovnováze, přičemž je ovlivněn (stejně jako ostatní podmínky) situací ve sboru. Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků vykazovaly pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Kontrola sice postihuje celou organizační strukturu, rozsah kontrolních činností však není plánován, jejich provádění je spíše operativní. Kvalita dosud vytvořeného systému a účinnost kontrolních mechanismů byly hodnoceny – vzhledem k poměrně krátké době současného vedení ve funkcích - jako průměrné.

Systémové a organizační podmínky školní družiny zajišťuje vedení školy na velmi dobré úrovni. Úroveň služeb výchovného poradenství je hodnocena jako průměrná.

Podmínky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období, vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům, účelně a efektivně využity.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Skokan	P. Skokan v.r.
Členové týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.
	RNDr. Antonín Smrž	A. Smrž v.r.
	Václav Zemek	V. Zemek v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Josef Hurt, Iva Nestávalová, Ludmila Vacková

V Kutné Hoře dne 15. června 2002

Přílohy

Vyhodnocení dotazníku pro rodiče

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 6. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Petr Skalský, CSc.

P. Skalský v.r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

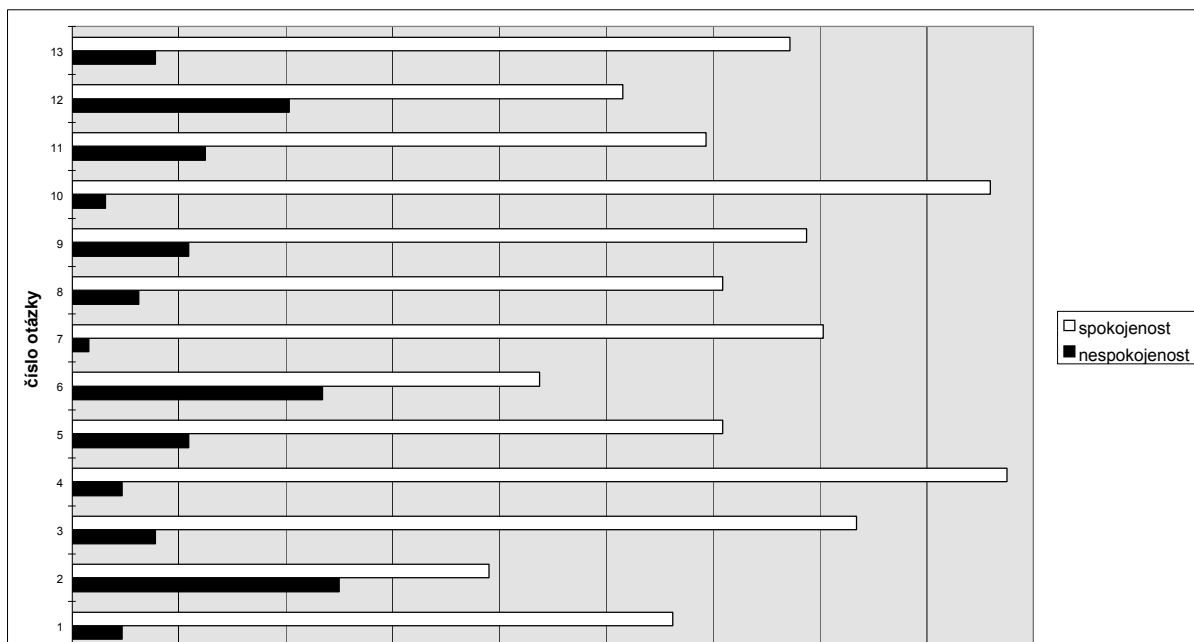
Dotazník pro rodiče

Zpracováno 64 dotazníků

Škola: ZŠ Jílové u Prahy, Komenského 365

Dne: 27.5.2002

Názor na:	Údaje v %:	zcela spokojených	spíše spokojených	neutrální vyjádření	spíše nespokojených	nespokojených	nemohou posoudit	nevyjádřilo se (nebo chyba)
1. Vzdělávací program školy		17,2	39,1	37,5	4,7	0,0	1,6	0,0
2. Další nabídky vzdělávacího programu		7,8	31,3	26,6	15,6	9,4	9,4	0,0
3. Hodnocení žáka		29,7	43,8	18,8	6,3	1,6	0,0	0,0
4. Informační služby rodičům		60,9	26,6	7,8	3,1	1,6	0,0	0,0
5. Kvalita výchovného poradenství		23,4	37,5	12,5	7,8	3,1	14,1	1,6
6. Materiálně technické podmínky		15,6	28,1	29,7	17,2	6,3	1,6	1,6
7. Psychohygienické podmínky		20,3	50,0	23,4	0,0	1,6	1,6	3,1
8. Hodnocení úrovně vzdělávání		26,6	34,4	31,3	6,3	0,0	0,0	1,6
9. Hodnocení vztahů mezi učiteli a žákem		25,0	43,8	15,6	7,8	3,1	4,7	0,0
10. Hodnocení vztahů mezi žáky		53,1	32,8	7,8	1,6	1,6	3,1	0,0
11. Hodnocení výsledků učení		17,2	42,2	12,5	9,4	3,1	15,6	0,0
12. Hodnocení dalších aktivit školy		14,1	37,5	23,4	15,6	4,7	4,7	0,0
13. Celkové hodnocení školy		9,4	57,8	25,0	4,7	3,1	0,0	0,0

Četnost výskytu některých slovních hodnocení v dotaznících

otázka č. 16 - Za co byste podle Vašeho názoru chtěli školu pochválit?

- přístup učitelů 8x
- vzhled interiéru a exteriéru školy 7x
- kvalita učitelů 6x
- kvalita přípravy na další studium 6x
- nová tělocvična 4x
- výuka anglického jazyka 2x
- kvalita jídel ve školní jídelně 2x
- nevím 2x
- bez odpovědi 30x

pouze jednou se vyskytovaly následující záznamy: komunikace učitel-žák, spolupráce s jinými organizacemi, zavedení internetu, možnost nákupu svačín ve škole, podmínky pro výuku, založení senátu, komunikace s rodiči, společná výuka s rodiči na prvním stupni, ples školy

otázka č. 17 - Co by se podle Vašeho názoru mohlo ve škole zlepšit?

- více mimoškolní činnosti - zájmových kroužků 11x
- více sportovního vyžití 5x
- chování žáků navzájem 5x
- přístup a chování učitelů 5x
- úroveň šaten 4x
- úroveň školního stravování 4x
- zajistit nové mladé učitele 3x
- zlepšit vybavení školy 3x
- více kulturních akcí pro žáky 2x
- moderní přístupy ve výuce 2x
- kvalita sociálních zařízení 2x
- další cizí jazyk - zavést 2x
- chování žáků k učitelům 2x
- více starších a zkušenějších učitelů 2x
- nevím 2x
- bez odpovědi 22x

pouze jednou se vyskytovaly následující záznamy: autorita ředitele školy, hodnocení žáků, kouření učitelů, pitný režim, více nepovinných předmětů, pobyt na školním hřišti o velké přestávce, dřívější otevírání školy v zimním období a za nepříznivého počasí, zlepšení výuky cizích jazyků, zrušení prodejních automatů, úroveň třídních schůzek, důvěra žák - učitel, finanční ohodnocení učitelů, vytápění v zimním období

otázka č. 18 - Na co by se podle Vás měla inspekce ve škole zaměřit?

- šikana, agrese mezi dětmi 5x
- úroveň sociálního zařízení 3x
- spravedlivé hodnocení žáků 2x
- úroveň školního stravování 2x
- bez odpovědi 42x

pouze jednou se vyskytovaly následující záznamy: vztahy žák - učitel, úroveň výuky, ustálení vedení školy, materiálně-technické podmínky školy, zneužívání senátu, zneužívání rady školy, osobní problémy učitelů, na nic - vše je v pořádku, na mladé a nové učitele, využívání třídního fondu, kolektivní a neúměrné tresty (opisování apod.), více ústního zkoušení, zlepšení verbálního projevu, škatulkování podle postavení učitelů, způsob řízení školy, nemohu posoudit

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad, odbor školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, Praha 5	4. 7. 2002	032 158/02-5101
Město Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí, Jílové u Prahy 254 01	4. 7. 2002	032 159/02-5101
Rada školy - Jiří Nestával - předseda Libeň-Radlík 113, 254 01 Jílové u Prahy	4. 7. 2002	032 160/02-5101

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.